

# Železniční muzeum Kraslice

zapsaný ústav

ul. Kpt. Jaroše 2019, 358 01 Kraslice

IČ 192 40 279



## Výroční zpráva za rok 2023

*Poznej svět okřídleného kola*

## Obsah

01. Úvodní slovo ředitele
02. Základní údaje, orgány muzea
03. Poslání Železničního muzea Kraslice
04. Historie muzea, založení Železničního muzea Kraslice
05. Činnost správní a dozorčí rady ŽMK
06. Výstavní a sbírkotvorná činnost
07. Publikační a badatelská činnost
08. Akce pro veřejnost, propagace ŽMK
09. Práce s mládeží
10. Spolupráce s dalšími institucemi
11. Spolupráce se SRN
12. Personálie
13. Objekty muzea
14. Financování muzea
15. Výhled na rok 2024 a léta následující
16. Závěr

„Muzeum je stálá nezisková instituce ve službách společnosti, která odborně zpracovává, sbírá, konzervuje, interpretuje a vystavuje hmotné a nehmotné dědictví. Muzea jsou otevřená veřejnosti, přístupná a inkluzivní. Podporují a rozvíjejí rozmanitost a udržitelnost, fungují a komunikují eticky, profesionálně a za účasti různých komunit. Nabízejí rozličné podněty pro vzdělávání, potěšení, reflexi a sdílení vědomostí.“

*Oficiální definice muzea schválená 24. 8. 2022 na zasedání ICOM v Praze*

## 01. Úvodní slovo ředitele

Železniční muzeum Kraslice, z.ú., které vzniklo zápisem do rejstříku vedeného Krajským soudem v Plzni, navazuje na tradici muzejní expozice, která byla v dnešních prostorách otevřena v květnu roku 2010.

Rok 2023 byl tedy pro námi provozované Muzeum Kraslické dráhy atypický, když v prvním pololetí ho provozoval původní subjekt, tedy Železniční spolek Klub M 131.1, z.s., od 1. července pak provoz převzala nově ustavená instituce. Byla tedy většina roku věnována náročným činnostem, které byly spojeny s převodem a předávkou sbírek a dalšího na nového provozovatele. Z tohoto důvodu také musely být dočasně utlumeny některé aktivity pro muzeum typické, např. návštěvy dětských kolektivů v rámci školních výletů.

Jako každoročně bylo Muzeum Kraslické dráhy pro veřejnost otevřeno od konce měsíce dubna do přelomu září a října, vždy o sobotách v době od 9.00 do 17.00 h.

Byl tedy hodnocený rok zaměřen na organizační a finanční zajištění provozu. Provoz a další rozvoj muzea byl ovlivňován především nedostatkem finančních prostředků. Venkovské (maloměstské) muzeum našeho typu není schopno na sebe vydělat vlastní činností (jen z cca 10 – 15 %), je plně závislé na grantech a dotacích od samospráv (především tedy od samosprávy v sídle muzea a krajské) a darech sponzorů.

Přesto se Železničnímu muzeu Kraslice podařilo udržet cíle, které si předsevzalo při svém založení. Cílem bylo tak připravit pro rok 2024 možnost začlenit ŽMK do dalších struktur na městské, krajské i celostátní úrovni.

## 02. Základní údaje, orgány muzea

Název:	Železniční muzeum Kraslice (dále také jen ŽMK)
Forma:	zapsaný ústav
IČ:	192 409 279
Sídlo:	ul. Kpt. Jaroše 2019, 358 01 Kraslice
Datum vzniku:	12. dubna 2023
Zapsáno:	oddíl U, vložka 215, rejstřík vedený Krajským soudem v Plzni
Telefon:	+ 420 602 203 548
E-mail:	<a href="mailto:muzeumkraslice@seznam.cz">muzeumkraslice@seznam.cz</a>
Datová schránka:	ib25gmm
Internet:	<a href="http://www.muzeumkraslice.cz">www.muzeumkraslice.cz</a>
Bankovní účet:	6433542339/0800, Česká spořitelna, a.s., pobočka Kraslice
Ředitel:	Robert Koutný
Správní rada:	Bedřich Loos, předseda Ing. Alena Botlíková Jaroslav Kafka Jiří Mikuláš Bc. Jan Picka František Stůj
Dozorčí rada:	Ing. Karel Mareček, předseda Zdeněk Fojtík Roman Kotlínek

## 03. Poslání Železničního muzea Kraslice

Ústav byl založen na základě ustanovení zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů, za účelem poskytování obecně prospěšných služeb:

- provozování Muzea Kraslické dráhy (včetně poboček na Hřebenech, ve Zwoentalu a v rámci regionu případných dalších muzejních expozic z odvětví dopravy),
- cílené vyhledávání, shromažďování, zachovávání a prezentace trojrozměrných předmětů z historie železnice v regionu jako součástí kulturního dědictví našeho státu i Evropy,
- dokumentace, odborná správa a evidence těchto předmětů, jejich trvalé uchování pro budoucí generace včetně restaurování,
- zpřístupnění sbírek veřejnosti v rámci trvalých expozic i při příležitostných výstavách,
- shromažďování literatury (knih a periodik) s železniční a vlastivědnou tematikou, její zpřístupnění badatelům,
- vyhledávání, shromažďování, zpracovávání, evidence a ochrana archiválií z historie a infrastruktury železnic (technické a historické dokumenty, jízdní řády, služební předpisy, korespondence a další, dále archiválie v elektronické podobě), jejich zpřístupnění badatelům,
- shromažďování filmových dokumentů k historii železnice a její infrastruktuře, prezentace na veřejnosti,
- badatelská, publikační a přednášková činnost,
- pořádání a spolupřádání akcí pro veřejnost (kulturní akce, přednášky, prezentace apod.),
- práce s dětmi a mládeží,

- spolupráce s dalšími regionálními muzei a obdobně zaměřenými železničními a dopravními muzei v rámci České republiky i v zahraničí, zejména pak ve Spolkové republice Německo,
- přeshraniční spolupráce s dalšími subjekty v SRN vzájemné poznávání a sblížení občanů příhraničních regionů,
- obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona.

#### 04. Historie muzea, založení Železničního muzea Kraslice

Železniční muzeum Kraslice navazuje na činnost Muzea Kraslické dráhy, jehož zřizovatelem a provozovatelem byl Železniční spolek Klub M 131.1, zapsaný spolek (občanské sdružení). Muzeum bylo otevřeno v květnu 2010.

Vzniku nové muzejní instituce předcházela řada jednání, kdy se posuzovaly její různé varianty (samostatný právní subjekt města, součást tehdejší Městské knihovny Kraslice /nyní Městské kulturní centrum/, součást Muzea Sokolov). Nakonec byla, dle vzoru a zkušeností jiných muzeí, zvolena varianta obecně prospěšné společnosti (dle zákona č. 89/2012 Sb. zapsaného ústavu).

Zakládací listina nového Železničního muzea Kraslice (notářský zápis vypracovaný notářskou kanceláří Mgr. Viktora Semaníka v Sokolově) nese datum 12. dubna 2023. Muzeum se tak zařadilo na roveň takovým institucím, jako jsou například Dejvické divadlo, Filharmonie Bohuslava Martinů, Filharmonie Hradec Králové, Linha Singers nebo Podkrušnohorské technické muzeum.

Ve své činnosti se ŽMK řídí ustanoveními zákona č. 122/2000 Sb., zákona o ochraně sbírek muzejní povahy, a zákona 499/2004 Sb., zákona o archivnictví a spisové službě, ve znění pozdějších předpisů.

V průběhu 2. pololetí roku 2023 došlo k postupnému předání (od předchozího provozovatele) vlastních i zapůjčených sbírkových předmětů, knižního fondu, „papírového“ i digitálního archivu, sbírky železničních předpisů, jízdních řádů, filmů formátu 16 mm a gramofonových desek. V nastávajícím roce je nutné vyřešit předávku mobiliáře (vzhledem ke skutečnosti, že jeho část byla pořízena prostřednictvím grantů).

#### 05. Činnost správní a dozorčí rady ŽMK

25. dubna 2023 se v Kraslicích uskutečnilo společné (ustavující) jednání správní a dozorčí rady ŽMK s programem:

- potvrzení předsedů správní rady, dozorčí rady a ředitele ŽMK,
- schválení statutu ŽMK,
- zpráva ředitele o stavu a činnosti Muzea Kraslické dráhy,
- zajištění provozu MKD v roce 2023 včetně rekonstrukce budovy muzea zajišťované jiným subjektem,
- akce pořádané MKD v roce 2023,
- výhled dalšího rozvoje ŽMK a MKD,
- různé.

13. září 2023 se na Hřebenech konalo jednání SR za účasti předsedy DR a ředitele ŽMK. Na jeho programu byla aktuální problematika muzea. Protože se dostavili jen tři členové SR, nebylo jednání usnášeníschopné.

5. prosince 2023 proběhlo v Sokolově setkání k problematice (zejména financování) MKD za účasti některých členů SR a DR a jako hosta ředitele Muzea Sokolov, p.o., Ing. Michaela Runda. Pozvaní zástupci Karlovarského kraje se omluvili; pozvaní zástupci města Kraslice se nezúčastnili bez omluvy.

Všech tří výše uvedených jednání se zúčastnil i ředitel ŽMK.

## 06. Výstavní a sbírkotvorná činnost

Pokračovalo cílevědomé získávání sbírkových předmětů jak pro vlastní expozici, tak i do depozitáře s příštím využitím při externích výstavách, v uvažované venkovní expozici i v expozici ve Zwoentalu. Z těch zásadních je možné uvést zejména mezník Buštěhradské dráhy pravděpodobně z roku 1869, který se tak stal nejstarším exponátem ŽMK. Jeho dárce byl pan Štěpán Všetula. Dárci dalších exponátů byly Správa železnic, firma Rotastrojírny Rotava a další instituce či soukromé osoby.

Vlastní expozice se postupně rozšiřovala do dalších prostor, na chodbu a na schodiště. Současně pokračovaly práce na „hornické“ expozici, která dokumentuje kolejovou dopravu ve vztahu k těžbě nerostů v naší oblasti.

Doplňován byl i muzejní archiv. Cenné dokumenty byly získány například od Správy železnic, Ing. Rudolfa Tyllera ze Sokolova či od firmy PDV Railway, a.s. Na dokončení zpracování zatím čeká rozsáhlá pozůstalost po panu Jaroslavu Novotném.

K závěru roku byl evidován následující stav muzejních sbírek:

- sbírkové předměty vlastní	1 015 jednotek,
- sbírkové předměty zapůjčené	12 jednotek,
- archiv DVD/CD	98 jednotek,
- gramofonové desky	2 exempláře,
- sbírka železničních předpisů	881 exemplář,
- knihovna	367 publikací,
- knižní jízdní řády	92 exemplářů
- razítka	118 exemplářů,
- filmy 16 mm	50 exemplářů.

Předběžně je dohodnuto i zapůjčení dalších zajímavých exponátů z majetku jiných muzeí i soukromých osob. Toto je ale závislé na vytvoření vhodných podmínek pro jejich vystavení (teplota a vlhkost ve výstavních prostorech, elektronické zabezpečení).

## 07. Publikační a badatelská činnost

V roce 2023 nebyla muzeem vydána žádná publikace. Na Karlovarský kraj byla v závěru roku v rámci grantového programu na vydávání neperiodických publikací podána žádost v rámci přípravy knihy „Kapitoly ze soukromého provozu na Kraslické dráze“ autora Roberta Koutného. Toto dílo je připravováno ve spolupráci s Vlastivědným nakladatelstvím J. R. Vilímka a Romana Kotlíčka v Kraslicích. Její vydání je naplánováno na rok 2024. Za tímto účelem byla na Karlovarský kraj podána žádost na grant podporující vydávání neperiodických publikací.

Souběžně jsou shromažďovány podklady pro přípravu nové publikace „Slavkovská dráha“ věnované regionální železniční trati Krásný Jez – Loket – Nové Sedlo u Lokte.

Průběžně byly zpracovány články pro regionální a železniční tisk. Byly věnovány nejen připravovaným či uskutečněným akcím pro veřejnost, ale i historii či technickým zajímavostem nejen Kraslické dráhy, ale i dalším tratím v západních Čechách.

Muzeum se zapojilo do programu Historického ústavu Akademie věd České republiky „Databáze dějin všedního dne“.

Pracovníkem muzea bylo dvakrát navštíveno pracoviště Státního oblastního archivu Plzeň v Nepomuku, kde byly předloženy a probádány archivní materiály týkající se jak vlastní Kraslické dráhy, tak i dalších tratí na západě Čech. Získaný materiál se po zpracování stane součástí digitálního archivu, současně bude využit i při další činnosti muzea i pro soukromé badatele.

## 08. Akce pro veřejnost, propagace muzea

Muzeum bylo pravidelně otevřeno o sobotách od 22. dubna do 30. září vždy od 9.00 do 16.00 h.

Vzhledem ke krátké existenci naší instituce byly připraveny jen dvě akce pro širokou veřejnost.

Ve dnech 28. a 29. července se uskutečnil 3. ročník mezinárodního filmového festivalu „Kraslický filmVLáček“. Jeho pořádání jsme převzali po Základní umělecké škole Kraslice (1. ročník v roce 2019) a Železničním spolku Klub M 131.1 (2. ročník v roce 2021). Snahou muzea bylo navázat na vše pozitivní, co se v této oblasti v minulých letech vykonalo tak, aby ve městě zůstala a dále se rozvíjela akce, která nemá v našem státě obdoby a která by smysluplně vyplnila prázdninový čas. Akce se konala pod záštitou ministra dopravy p. Mgr. Martina Kupky a ministra kultury Mgr. Martina Baxy.

Pro dětské i dospělé návštěvníky byl připraven bohatý program jak v kinovoze Českých drah, tak i na venkovním prostranství ŽST Kraslice i v Muzeu Kraslické dráhy. Jako hlavní filmy byly zvoleny snímky „Kalamita“ a „Mimořádná událost“, pro děti pak „Freonový duch“. Hudební doprovod zajistily kapela Tsunami z Velichova a Zábavní orchestr Kraslice. Jeho vystoupení se z důvodu špatného počasí (bouřka, silný déšť) bohužel nemohlo uskutečnit.

Významnou pomocí byl přínos obou generálních partnerů, kterými byly České dráhy, a.s. (zapůjčení kinovozu, kostýmu maskota slona Elfíka a další) a dopravce ČD Cargo, a.s. (doprava kinovozu z Prahy a zpět, zapůjčení lehátkového vozu pro ubytování sloužících). Nezmínit nelze ani provozovatele Kraslické dráhy PDV Railway, a.s., a drážní dopravy GW Train Regio, a.s. Dalšími spoluorganizátory a partnery byly Městské kulturní centrum Kraslice, ZUŠ Kraslice, město, Demokratická Unie Odborářů, Národní archiv České republiky, Národní filmový archiv, Česká televize, AŽD Praha, společnost Loko-motiv Chomutov, Zemský svaz FISAIC a další.

Součástí festivalu byla i soutěž amatérských filmařů „O Kraslické návštěvidlo“. V jednotlivých kategoriích zvítězili Danuše Kubátová, Ing. Jarmila Šmerhová a Vojtěch Krajník. Ceny pro vítěze (kovovou maketu hlavního mechanického návštěvidla) zhotovili žáci a pedagogové SŠ, ZŠ a MŠ v Kraslicích (Havlíčková ulice).

V závěru roku jsme se dohodli s vedením Městského domu kultury v Sokolově, že vzhledem k nevyhovujícím finančním, technickým a personálním podmínkám v Kraslicích se další ročníky „FilmVLáčku“ uskuteční v tomto městě. ŽMK se pak stane jen jedním ze spoluorganizátorů, který zajistí návaznost na společnosti působící na železnici, popř. v místě konání akce připraví malou výstavu.

Další uvažovanou (a z větší části již připravenou) akcí byl Den evropského dědictví (EHD). Byla projednána účast některých dalších subjektů; při přípravě byly využity dobré zkušenosti z jejího konání ve Stříbře. Bohužel z důvodu nepodpory města se akce, určená najmě pro místní občany, zvláště pak rodiny s dětmi, nemohla uskutečnit.

Na prosinec byla ve spolupráci s Městskou knihovnou Kraslice a její aktivní a obětavou vedoucí paní Martou Maštalířovou nová (a kladně hodnocená) akce – první „Povídání o Kraslické dráze“. Přáním zúčastněných je, aby vznikla nová tradice; další „Povídání“ bylo připraveno na únor 2024.

Pokračovala spolupráce s mediálním partnerem muzea, kterým je Český rozhlas Karlovy Vary.

K propagaci muzea přispěje i námi navrhovaná obdoba Technotras, která již řadu let úspěšně existuje v Moravskoslezském kraji. Tato spojí zejména technické památky v západních Čechách.

Byl zpracován návrh plastové tabule formátu A3, která bude trvale umístěna v muzeích i dalších obdobných institucích v regionu. Prototyp byl vyroben na podzim; instalace tabule prozatím dohodnuta s Muzeem Sokolovem, p.o. (hornická expozice Krásno a důl Jeroným v Čisté).

## 09. Práce s mládeží

Vzhledem k velkému rozsahu činností, které bylo nutné splnit v návaznosti na vznik nové instituce, nebyly v závěru školního roku osloveny školy ve zdejšímu regionu s nabídkou na exkurze a výlety. Uskutečnily se pouze návštěvy dětí z mateřské školy ve Svatavě a ze základní školy v kraslické Opletalově ulici.

Dle vzoru Regionálního muzea Kopřivnice (Technické muzeum Tatra a Muzeum Fojtství) byly vytvořeny metodické listy pro žáky druhého stupně základních škol.

## 10. Spolupráce s dalšími institucemi

První červencový den byla uzavřena Smlouva o vedení účetnictví s firmou Lendo, spol. s r.o., Staré náměstí 141, 356 01 Sokolov.

Další smlouva (Smlouva o partnerství) byla podepsána dne 28. prosince 2023 s Infocentrem města Karlovy Vary, p.o., Husovo náměstí 2, 360 01 Karlovy Vary. Obsahem tohoto dokumentu bylo zapojení naší instituce do programu Region Card.

Po celý rok bylo spolupracováno s Muzeem Sokolov, p.o., které Železničnímu muzeu Kraslice poskytovalo zejména metodickou pomoc.

Ředitel muzea navštívil během roku 2023 představitele obdobných institucí v rámci České republiky, u kterých čerpal zejména jejich zkušenosti z provozu a financování těchto muzeí. Jednalo se zejména o muzea se statutem obecně prospěšné společnosti.

## 11. Spolupráce se SRN

Na rozdíl od předchozího roku 2022 se v předmětném roce neuskutečnila žádná jízda International Musikwinkel Expressu z Vogtlandu (V.). Bylo tak z finančních důvodů u německého partnera (čekání na dotaci z .

Prostřednictvím Místní akční skupiny Sokolovsko byly navázány kontakty s partnery v durynském Bad Lobensteinu (nositelem projektu je tamější modelářský klub). Kromě společné akce (s mládeží) bychom chtěli získané finance využít pro obnovu mobiliáře a celkovou modernizaci expozice.

## 12. Personálie

Provoz muzea a množství dalších činností zajišťoval po celé sledované období jeho ředitel. Služby v otevíracích dnech a dle potřeby i mimo ně zajišťovala paní Anna Nováková. Další pracovník, Jan Novák, zajistil posílení služby při filmovém festivalu. Oba tito pracovníci měli uzavřeny dohody o pracovní činnosti.

Další pracovnice (paní Gerda Hazuchová, také na DPP) zajistila službu při prvním otevíracím dni v dubnu.

Výše uvedený stav pracovníků je krajně nevyhovující. Je nezbytně nutné zajistit finanční prostředky na místo administrativní pracovnice/administrativního pracovníka a údržbáře. Při širokém rozsahu činností stanovených Statutem ŽMK nelze vše jedním pracovníkem (tedy ředitelem) zvládnout.

## 13. Objekty muzea

ŽMK i Muzeum Kraslické dráhy sídlí v objektu bývalé nádražní restaurace v areálu ŽST Kraslice. Objekt je t.č. v majetku města. S předchozím provozovatelem muzea stávající majitel uzavřel smlouvu o rekonstrukci vnějšku budovy, která musí být provedena do ledna 2025. Tato rekonstrukce bude sestávat z obnovy fasády, výměny a rekonstrukce oken a vnějších dveří, dlažby a zastřešené části včetně jejího zahrazení a dalších nutných prací.

Rekonstrukce byla zahájena se zpožděním na podzim hodnoceného roku instalací nových okapů na nižší části budovy (na straně k autobusovému nádraží) a části fasády. Zednické práce byly bohužel provedeny velice nekvalitně, takže nová omítka za několik měsíců od provedení práce na některých místech již opadává, je smyt její svrchní nátěr. Některé části fasády (římsoy apod.) jsou provedeny takovým způsobem (hrbolaté, ), takže je bude nutné odsekát a vytvořit znovu. Současně byly problémy s chováním zaměstnanců zhotovitele, kteří se vyražením dveří vloupali do expozice a místnosti pro sloužící. V tomto roce jim využití chodby k uložení materiálu, náradí a techniky již nebude umožněno.

Vlastními silami ŽMK byly provedeny některé drobné udržovací práce v interiéru budovy (nátěry, opravy poškození a další).



Budova bývalé nádražní restaurace, postavená v roce 1904, je svým uspořádáním pro potřeby muzea nevhodná (malá celková plocha místností, vlivem vysokých stropů velká a nevyužitá kubatura).

Jedním z řešení navýšení výstavní plochy je vytěsnění některých činností z objektu. Jedná se zde především o archiv a depozitář. U archivu se navíc jedná o malý prostor, kam se již další archiválie nevejdou. Problém depozitáře se koncem roku vyřešil dohodou s firmou Amati; potřeba najít vhodné místo pro archiv stále přetrvává (město nám nejdříve oznámilo, že má vhodné prostory po Finančním úřadu, na naši následnou žádost pak rada města reagovala negativně).

Byl podán návrh na vyhlášení památkové ochrany nad hlavní muzejní budovou. Ve městě tak vznikne soubor památkových objektů vybudovaných v roce 1904 (patří sem ještě současná knihovna, jatka a elektrárna).

Byly připraveny a s příslušnými složkami železnice předběžně projednány podklady ke koupi části drážního pozemku v obvodu dopravní Hřebený (pro zřízení venkovní expozice) a pronájmu části pozemku a bývalého stavědla č. 2 v ŽST Kraslice. I tento objekt, který je jedinou zachovanou stavbou svého druhu na Kraslické dráze, je předmětem budoucí památkové ochrany.

## 14. Financování muzea

Zapsaný ústav Železniční muzeum Kraslice vede samostatné hospodaření od 1. července 2023, když některé platby byly prováděny již před tímto datem, bezprostředně po uzavření Smlouvy o rámcových službách a zřízení běžného účtu.

V průběhu roku byly v Muzeu Kraslické dráhy následující ceny vstupného:

- děti od 6 do 15 let                    15,- Kč,
- dospělí                                    35,- Kč,
- držitelé Senior Pasu                25,- Kč

Od 1. ledna 2024 dochází ke zvýšení výše uvedených cen o 10,- Kč, současně je na základě dohody s Infocentrem Karlovy Vary (Region Card) zavedena rodinná vstupenka v hodnotě 80,- Kč (vstupné pro držitele Region Card zdarma s tím, že příslušná částka nám bude karlovarským Infocentrem vyúčtována).

V roce 2024 obdrželo ŽMK jedinou dotaci. Jednalo se o mimořádnou dotaci města Kraslic ve výši 20.000,- Kč. Bohužel se tak stalo až krátce před Vánocemi s podmínkami, jež pro naši instituci nebyly akceptovatelné – nebylo možno použít na osobní náklady (odměny DPP), současně zde byla nutná naše spoluúcast. Současně vzhledem k termínu těsně před svátky by nebylo možné dotaci ani vyúčtovat. Proto byla výše uvedená částka vrácena. Muzeu nebyla městem poskytnuta žádná dotace na akce pro veřejnost – na MFF Kraslický filmVLáček, ani na EHD, kterážto akce byla vinou tohoto zrušena.

ŽMK v současné době žádá obce o granty v programech, které jsou určeny pro spolky a další zájmové složky, což také snižuje objem financí pro tyto dobrovolné subjekty. Jsme názoru, že financování profesionální instituce by mělo být zajišťováno jinou formou, nejlépe pak pravidelným mandatorním příspěvkem, jenž by se případně zvyšoval o inflaci.

Provoz muzea tak byl financován především ze vkladů zakladatelů (2x 10.000,- Kč), z příjmů za vstupné, prodeje publikací, suvenýrů a občerstvení. Část příjmů tvořily také

dobrovolné příspěvky návštěvníků (příslušná pokladnička byla protokolárně vybírána za účasti dvou osob).

V průběhu roku navštívilo MKD celkem 358 platících návštěvníků. Neplatící návštěvníci byli v počtu 192. Zde se jednalo zejména o děti do 15 let (jak individuální návštěvy, tak i školní kolektivy), popř. i držitele volných vstupenek.

Závazky (dluhy) ŽMK ke dni 31. 12. 2023:	
- Společnost Loko-motiv Chomutov (zvláštní vlaky při FilmVLáčku)	30.000,- Kč
- odměna pro Zábavní orchestr Kraslice (při nerealizovaném vystoupení)	5.000,- Kč
- odměna pro ředitele muzea za období červenec – prosinec 2024	38.600,- Kč
- drobné výdaje (nákupy, cestovné atd.)	662,- Kč
Celkem	74.262,- Kč

Příjmy za rok 2023 činí celkem 51.877,- Kč, výdaje 51.260,- Kč.

V průběhu měsíce listopadu 2023 byly podány žádosti o finanční granty pro rok 2024 na město Kraslice (110.000,- Kč na provoz instituce a 30.000,- Kč na EHD). Další žádosti byly podány na město Oloví, město Sokolov a na Karlovarský kraj.

## 15. Výhled na rok 2024 a léta následující

Jedním z hlavních úkolů následujícího roku, který ovšem nezajišťuje ŽMK, ale předchází provozovatel Muzea Kraslické dráhy, bude citlivá rekonstrukce výstavní budovy. Tato bude náročná i pro provoz vlastního muzea, když budeme muset překonat určitá omezení.

Neméně zásadní bude nutnost hledat nové možnosti financování provozu i rozvoje muzea. Toto je úkol, kterého se musí odpovědně a aktivně zhostit nejen vedení muzea, ale také jeho správní rada. Jen vlastní provoz muzea (bez nákupu exponátů, modernizace expozice atd.) obnáší částku cca 280 tisíc korun za rok. Stejně jako jiná maloměstská či venkovská muzea se tak ani ŽMK neobejde bez dotací krajských či obecních samospráv a bez příspěvků sponzorů.

Na počátku roku bude vyřešena otázka předávky mobiliáře, čímž dojde k dokončení série převodů mezi původním a novým provozovatelem.

Současně bude dokončeno zařazení zatím nezpracovaných dokumentů v rámci archivu, včetně rozsáhlé dosud neutříděné kolekce železničních jízdenek.

Po převzetí prostor pro depozitář od firmy Amati dojde k přestěhování sbírkových předmětů ze stávajícího depozitáře, jakož i exponátů dočasně uložených mimo muzeum (v chemičce Sokolov, u pana Jaroslava Kafky v Kraslicích a jinde).

Po roční přestávce začne, způsobené čekáním na finance od Euroregia Egrensis pro německého partnera, kterým je spolek Hornovogtlandská železnice (OVEB) začnou k nám opět zajíždět „Mezinárodní expresy hudebního koutku“ (IMWE). Stejněmu německému spolku budeme druhý květnový víkend partnery při mezinárodní hudební slavnosti, jejímž hlavním střediskem bude železniční zastávka Gunzen.

Na první zářijovou sobotu je ve spolupráci s četnými dalšími subjekty ve městě připravován Den evropského dědictví. Jeho cílem bude nejširší veřejnosti (především rodinám s dětmi) poutavou přiblížit zajímavé objekty v Kraslicích včetně těch, které nejsou běžně přístupné.

## 16. Závěr

Během několika měsíců existence prokázalo Železniční muzeum Kraslice svou oprávněnost jako instituce, která mapuje a dokumentuje nejen historii železnic a návštěvníkům přibližuje zdejší region, ale stává se i významným střediskem kulturního a společenského života ve městě i regionu.

Naše poděkování patří všem, kdož se podíleli jak na provozu muzea, členům správní a dozorní rady, tak současně všem, kdož muzejní instituci přispěli novými exponáty a archiváliemi. Byli to jak soukromé osoby, tak i firmy na železnici působící.

V současné době je naše úsilí zaměřit zejména na

- zajištění pravidelného a stabilního financování provozu muzea,
- personální posílení muzea,
- stávající nevyhovující stav hlavní budovy (včetně vymístění činností, které nejsou součástí expozice, mimo ní).

Železniční muzeum Kraslice se v současné době nachází na určité křižovatce, kdy vinou určitého nepochopení zejména místní samosprávy je ohroženo jeho fungování i jeho samotná existence. Snažme se být optimisty, konejme všechno pro to, abychom tomu zabránili!

Zpracoval Robert Koutný, 602 203 548  
V Kraslicích 31. května 2024

Robert Koutný  
ředitel

Bedřich Loos  
předseda SR

Ing. Karel Mareček  
předseda DR